

Vest-Agder fylkeskommune

Postboks 517 Lund

4605 Kristiansand

Kristiansand, 28. oktober 2019

Dette brevet sendes på vegne av: 4H Norge - Region Agder, Agder botaniske forening, DNT Sør, Norsk zoologisk forening Sørlandsavdelingen, Norges jeger- og fiskerforbund Aust-Agder.

Innspill til høring av planprogram for Regionplan Lister 2030

Viser til høringsbrev av 4. september 2019 og takker for muligheten til å komme med innspill. FNF Agder har følgende innspill;

Generelt

Vi ser positivt på at arbeidet med oppdatering av «Listerplanen» nå har startet. Planprogrammet kan bli et godt redskap for den fremtidige arealplanleggingen i kommunene.

Bosettingsmønster og friluftsliv

I bynære områder der presset på arealet er stort er det ekstra viktig å sette langsiktige grenser for å bevare grønt- og friluftslivsområder, og vi viser til regjeringens «Handlingsplan for friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet» der blant annet markagrenser foreslås som et virkemiddel for ivaretagelse og utvikling av områder for friluftsliv i nærmiljøet. Reduserte natur og grøntområder gir mindre arts mangfold og populasjoner, og bynære områder må ha spesiell oppmerksomhet på kartlegging og verdisetting slik at arealgrunnlaget for forskjellige aktiviteter blir ivare tatt. 100-metersbeltet i kystområdene med strandsonen og skjærgården er også under sterkt press, og her er det viktig med ivaretagelse av forskjellige aktiviteter, hensyn til fri ferdsel, og tilrettelegging av kyststier. Vi savner derfor fokus på, og vurdering av, friluftslivet langs med strendene i planene. Mer kunnskap om de ulike friluftslivsaktivitetene langs kysten og strendene er viktig, og hvordan disse kan fungere sammen med vernehensyn for å jobbe for et bærekraftig friluftsliv.

Plastforurensing

Som nevnt i høringsdokumentet under «Listers naturressurser og potensial» rammer plastforurensing av havet økosystemer hardt, og det er veldig positivt at dette vil være en felles sak for Listerregionen. Plastforurensing og konsekvenser av dette er viktig å prioritere i årene fremover, da det er behov for å vite mer om hvilken virkning dette har for dyrelivet, og for oss mennesker som henter mye av vår mat fra vassdrag og kystvann.

Rene Listerfjorder

Listerfjordene er blant de 17 nasjonalt prioriterte områdene i Handlingsplanen for opprydding i forurenset sjøbunn. Listerfjordene består av tre delområder Flekkefjord, Farsund og Fedafjorden, og området rundt Flekkefjord by er nå ryddet opp. Omfattende undersøkelser viste at sjøbunnen i områdene var sterkt forurenset av tungmetaller, og utgjorde en uakseptabel risiko for helse og miljø. Foreløpige undersøkelser viser at sjøbunnen i tildekte områder nå er ren og kan danne friskt og rent leveområde for sjølevende dyr og planter. Dette oppryddingstiltaket bør også være tema i Regionplan Lister 2030, og følges opp videre for de andre områdene.

Forum for natur og friluftsliv Agder
Postboks 101, 4662 Kristiansand
Org.nr: 914 046 831

Telefon: 91816471
E-post: agder@fnf-nett.no
Web: www.fnf-nett.no/agder

Fiskeoppdrett

Vi savner en vurdering av fiskeoppdrett som tema i planprogrammet. Dette er en voksende næring i Agder og i Listerregionen. Fiskeoppdrett gir miljøutfordringer hvor mer fisk på flere lokaliteter gir økt rømningsfare som fører til økt genetisk innblanding, og lakselus på villaks og sjøaure. Oppdrettsanleggene er også en betydelig kilde til utslipp av næringsalter og slam. Her vil det være behov for utredning og kunnskap om hva slags konsekvenser denne voksende næringen vil ha på miljøet.

Utbygging av landbasert vindkraft

Som nevnt i høringsdokumentet under «Listers naturressurser og potensial» vil det være konflikter med inngrepsfrie naturområder og blant annet foreslått utbygging av landbasert vindkraft. Det blir et stadig større press på arealene som ikke er utbygd i fylkene våre, og et stadig større tap av urørt natur. Det vil være behov for evaluering av samlet belastning og sumvirkinger av vindkraftanlegg på natur- og friluftslivet i regionen, samt se på verdien av urørt natur i seg selv i tilknytning til for eksempel turisme og friluftsliv. Disse områdene er ofte verdifulle for befolkningen nettopp på grunn av dette villmarkspreget, uten støy, bebyggelse og anlegg, og bør være utelukket for utbygging av vindkraft.

I Listerregionen er det allerede gitt konsesjon til flere vindkraftverk, hvor de fleste ligger i områder kartlagt som viktige og svært viktige regionale friluftslivsområder. Derfor mener vi det er ekstra viktig å beholde de friluftslivsområdene som gjenstår innenfor området. Det gjenstår også fortsatt bla. kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder som ferdigstilles i kommunene. Naturkartleggingen i områdene er også svært mangelfullt. Det er nødvendig å få til et bedre kunnskapsgrunnlag for både naturmangfold og friluftsliv først. Listerregionen leverer allerede et betydelig bidrag med fornybar kraft inn i markedet gjennom utbygd vannkraft, og potensialet i oppgradering og utvidelser av eksisterende vannkraftverk bør utredes da dette vil kunne representere mye lavere grad av konflikter med natur- og friluftslivinteresser.

Medvirkning

FNF Agder er et samarbeidsforum mellom flere organisasjoner som ønsker å medvirke videre i planprosessen.

For Forum for natur og friluftsliv Agder

Jorunn Haugen, koordinator

